

2023

Verplaatsing agrarisch bouwvlak Zuidweg 23 te s'-Heer Abtskerke
naar locatie aan de Drieweg ten zuiden van Nisse

Locatie Drieweg

COLOFON

BUREAU FAUNAX B.V.

Tijnjedyk 89

8936 AC Leeuwarden

06 [redacted]

info@faunax.nl

www.faunax.nl

Lid van Netwerk Groene Bureaus

Ecologische quickscan Verplaatsing agrarisch bouwvlak Zuidweg 23 te s'-Heer Abtskerke naar locatie aan de Drieweg ten zuiden van Nisse **Locatie Drieweg**

Leeuwarden, september 2023

In opdracht van:
Rho Adviseurs

Uitvoering:
Bureau FaunaX B.V.

Veldwerk en rapportage:

[redacted] & [redacted]

Autorisatie:

[redacted]

Foto's voorpagina:
Impressie van het plangebied

© Bureau FaunaX B.V.. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:
Bureau FaunaX B.V. (2023). Ecologische quickscan Verplaatsing agrarisch bouwvlak Zuidweg 23 te s'-Heer Abtskerke
naar locatie aan de Drieweg ten zuiden van Nisse. Locatie Drieweg. Rapport 23151b. Bureau FaunaX B.V., Leeuwarden.

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX B.V. heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Wanneer deze rapportage, op wat voor manier dan ook, wordt aangepast en/of aangevuld door een partij anders dan Bureau FaunaX B.V., verliest deze rapportage zijn validiteit en geldigheid. Gegevens die afkomstig zijn uit de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) mogen niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Onderzoeksopzet	2
1.4	Karakteristiek plangebied en planvoornemen.....	3
2	RESULTATEN QUICKSCAN	5
2.1	Flora.....	5
2.2	Vogels	5
	Jaarrond beschermde vogelnesten	5
2.3	Zoogdieren	6
	Vleermuizen	6
	Overige zoogdieren.....	6
2.4	Reptielen.....	7
2.5	Amfibieën	7
2.6	Vissen	8
2.7	Ongewervelden	8
2.8	Gebiedsbescherming.....	9
	Stikstofgevoeligheid	9
2.9	Houtopstanden	9
3	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	10
3.1	Overzicht beschermde soorten	10
3.2	Effectbespreking en aanbevelingen.....	10
	Algemene broedvogels.....	10
	Kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing).....	10
	Haas	11
	Zorgplicht	11
	Stikstof	11
3.3	Overzicht vervolgstappen.....	11
4	LITERATUUR EN BRONNEN	12
BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING		- 1 -
	Wnb Soortbescherming.....	- 1 -
	Vogels en verstoring	- 1 -
	Vrijgestelde soorten Provincie Zeeland	- 1 -
	Voorwaarden vrijstellingen	- 2 -
	Zorgplicht art 1.11 Wnb.....	- 2 -
	Wnb Gebiedsbescherming	- 3 -

Natura 2000-gebieden	- 3 -
Wnb Houtopstanden	- 3 -
NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur	- 3 -

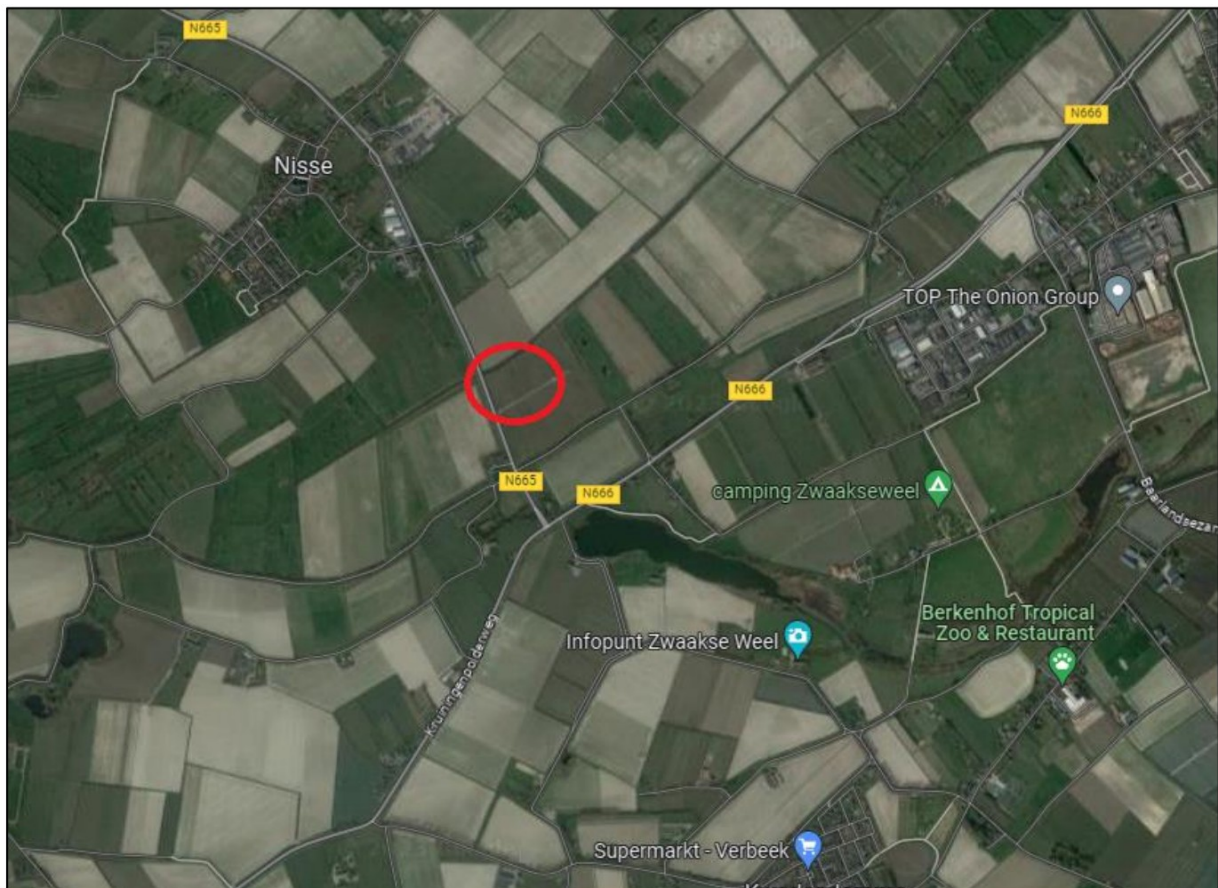
1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Men is voornemens om een ruimtelijke ontwikkeling door te voeren aan de Drieweg ten zuiden van Nisse. Ruimtelijke plannen zoals deze dienen te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid, onder meer in relatie tot de natuurwetgeving.

Zo dient te worden onderzocht of als gevolg van de uitvoering van het plan sprake is van effecten op wettelijk beschermde soorten flora en fauna en/of natuurgebieden (Natura 2000), alsook in het kader van houtopstanden. Om hierin inzicht te krijgen wordt in eerste instantie een ecologische Quicksan uitgevoerd. Bij dit onderzoek wordt een inschatting gemaakt van de (mogelijk) binnen de invloedssfeer van het project aanwezige beschermde natuurwaarden en de effecten van de voorgenomen plannen op deze waarden.

Voor meer informatie over de Wet natuurbescherming (Wnb) en de handelwijze wordt verwezen naar Bijlage I.

Figuur 1.1. Het plangebied (rood omlijnd) te s'-Heer Abtskerke.

1.2 Doel

Deze ecologische beoordeling geeft, voor zover mogelijk, antwoord op de volgende vragen:

1. Komen binnen het plangebied (biotopen van) onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten voor?
2. Komen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden beschermde natuurgebieden voor?
3. Wat zijn de mogelijke effecten van de werkzaamheden op deze beschermde natuurwaarden en -gebieden, zowel tijdens de realisatie als na afloop hiervan?
4. Voor welke soorten en hun leefgebied wordt de wet mogelijk overtreden en in hoeverre kunnen overtredingen vermeden, dan wel verzacht worden?
5. Wat zijn de te ondernemen vervolgstappen met betrekking tot het voorkomen van schade aan beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden?

Voor het beantwoorden van deze vragen zijn, naast de verzamelde gegevens tijdens het veldonderzoek, ook andere bronnen geraadpleegd. Zie hiervoor de bronnenlijst in hoofdstuk 4.

1.3 Onderzoeksopzet

Soorten

In opdracht van Rho Adviseurs heeft Bureau FaunaX B.V. het planvoornemen door middel van een ecologische Quickscan getoetst aan de natuurwetgeving. Deze Quickscan heeft bestaan uit een bureaustudie en een veldbezoek gebaseerd op ecologisch inzicht (expert judgement). Een ecologische Quickscan of beoordeling is meestal de eerste stap van ecologisch onderzoek en is bedoeld om een inschatting te maken van de mogelijke effecten op eventueel aanwezige beschermde flora en fauna en/of natuurgebieden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het veldonderzoek voor deze Quickscan is uitgevoerd op 5 juli 2023 en vond plaats onder zonnige weersomstandigheden (20°C, windkracht 2, helder). Dit onderzoek bestond uit een visuele inspectie van het plangebied, waarbij is gelet op de aanwezigheid van (of sporen van) beschermde soorten en op de eventuele aanwezigheid van geschikt leefgebied van deze soorten.

Gebieden - Natura 2000

Behalve dat onderzocht wordt welke soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen voorkomen, wordt ook gecontroleerd of er sprake kan zijn van negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt middels een grove analyse op basis van de geplande werkzaamheden en de relevante afstand tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

Houtopstanden

Onder de Wet natuurbescherming worden ook houtopstanden beschermd. Er wordt gecontroleerd in welke mate er sprake is van kap en of hier een meld- en/of herplantingsplicht aan de orde kan zijn.

Overige gebiedsbescherming

Naast de Wet natuurbescherming zijn er nog meer regelgevingen die ingaan op het beschermen van de natuur in Nederland. Dit zijn veelal provinciale stukken, al dan niet als uitvoeringsorgaan vanuit rijksbeleid. Het gaat hierbij om regelgeving omtrent het Natuurnetwerk Nederland, ganzenfoerageergebieden en weidevogelgebieden. Deze toetsing stipt kort aan of er sprake kan zijn van een conflict tussen de provinciale regelgevingen en het geplande initiatief.

1.4 Karakteristiek plangebied en planvoornemen

Het planvoornemen bestaat uit het verplaatsen van een agrarisch bouwvlak van de Zuidweg 23 in s'-Heer Abtskerke naar een perceel aan de Drieweg, ten zuiden van Nisse. Beide locaties worden apart van elkaar getoetst. Deze toetsing heeft specifiek betrekking op het perceel aan de Drieweg.

Het plangebied bestaat derhalve uit het (boomgaard)perceel dat hier aanwezig is. De boomgaard waar de nieuwbouw voorzien wordt, is ca. 11 ha groot. Aan de westzijde wordt het plangebied begrensd door de Drieweg, aan de noord- en oostzijde door agrarisch gebied en aan de zuidzijde door de Koedijk. Rondom het plangebied ligt een watergang (sloot), welke aan de noordkant het breedst is. Rondom de boomgaard staat een elzenhaag welke dient als windsingel. Centraal door de boomgaard loopt een verhard pad, dat aansluit op de Drieweg en de toegang vormt tot de boomgaard.

Het voornemen is om de uitbreiding van het bedrijf gefaseerd uit te voeren. Tijdens de eerste fase worden een bedrijfswoning, huisvesting voor werknemers en een opslagloods gerealiseerd. In de volgende fasen zullen een aantal extra loodsen en een wateropvang worden gerealiseerd. Tijdens het veldwerk in het kader van onderhavige rapportage gaf de eigenaar van het terrein aan dat er een klein stukje sloot moet worden aangelegd ter compensatie van de waterbergingscapaciteit die verloren gaat door de nieuwbouw.

Figuur 1.2.: Een impressie het plangebied.

Figuur 1.3.: Het planvoornemen (bron: Ruimte en Groen).

2 RESULTATEN QUICKSCAN

2.1 Flora

Uit de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van de volgende beschermde plantensoorten bekend: dreps, muurbloem en naakte lathyrus (bron: NDFF).

De dichtstbijzijnde waarnemingen zijn gedaan op ongeveer een kilometer afstand van het plangebied.

Tijdens het veldbezoek werden geen beschermde plantensoorten in het plangebied aangetroffen. Op basis van de eigenschappen van het plangebied achten we de kans dat hier beschermde soorten groeien dusdanig klein dat we het niet realistisch achten om hier rekening mee te houden. De omstandigheden zijn ons inziens te voedselrijk dan wel te intensief beheerd.

- We achten de kans dat in het plangebied beschermde planten groeien dusdanig klein dat we het niet realistisch achten om hier rekening mee te houden.

2.2 Vogels

Jaarrond beschermde vogelnesten

Nesten van vogelsoorten die jaarrond beschermd zijn, bevinden zich over het algemeen in volgroeide bomen en/of bossen, zoals ooievaarsnesten en horsten van roofvogels. Vaak worden oude kraaien- of eksternesten gebruikt door roofvogels en uilen.

In het plangebied zijn geen bomen met (potentiële) jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Het voorkomen hiervan kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Gebouwbroeders

Naast op boomnesten is het plangebied onderzocht op de (mogelijke) aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van soorten die over het algemeen in gebouwen tot broeden komen, zoals de huismus, gierzwaluw en kerkuil.

In het plangebied staat geen bebouwing. Op basis hiervan kan ook de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in bebouwing op voorhand worden uitgesloten.

- Het voorkomen van jaarrond beschermde nesten dan wel verblijfplaatsen in het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

Overige (broed)vogelsoorten

Naast op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is het plangebied ook beoordeeld op waarden voor broedvogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. De nesten van deze soorten zijn uitsluitend beschermd tijdens het broedproces. Het plangebied en de directe omgeving hiervan biedt kansen voor diverse soorten broedvogels. Zo kunnen soorten als de merel tot broeden komen in de windsingel die in het plangebied aanwezig is.

- Binnen en vooral vlak buiten het plangebied (maar binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden) kunnen andere vogelsoorten tot broeden komen waarvan de nesten geen jaarronde bescherming genieten, maar wel beschermd zijn tijdens het broedproces (grootweg 15 maart - 15 juli).

2.3 Zoogdieren

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Vleermuizen verblijven in Nederland over het algemeen in bomen, in gebouwen of in andere kunstmatige bouwwerken. In bomen verblijven vleermuizen vaak in oude spechtengaten of gaten die binnenin een boom zijn doorgerot als het gevolg van bijvoorbeeld het afbreken van takken. Het plangebied is tijdens het veldwerk gecontroleerd op de aanwezigheid van bomen met voor vleermuizen geschikte boomholtes. Deze zijn niet aangetroffen. Op basis hiervan kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen op voorhand worden uitgesloten.

Verblijfplaatsen van vleermuizen in kunstmatige bouwwerken bestaan doorgaans uit ruimten onder (gegolfde) dakpannen en/of dakplaten, of in een eventuele spouwmuur wanneer deze bijvoorbeeld via de daklaag of door stootvoegen toegankelijk is voor vleermuizen. Ook kunnen vleermuizen bijvoorbeeld achter gevelbetimmering verblijven.

Omdat in het plangebied geen bebouwing aanwezig is, kan ook de aanwezigheid van verblijfplaatsen in bebouwing op voorhand worden uitgesloten.

Foeragegebieden en vliegroutes

Ook foeragegebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd, indien deze van essentieel belang zijn voor de instandhouding van een populatie vleermuizen in de omgeving. Als vliegroutes worden doorgaans lijnvormige landschapselementen gebruikt, zoals bomenlanen, houtwallen, watergangen en gebouwenrijen.

Het planvoornemen heeft ons inziens niet tot gevolg dat een essentieel foeragegebied of een essentiële vliegroute verloren gaat of in kwaliteit achteruit gaat. Dit omdat in de omgeving genoeg alternatieven aanwezig zijn in de vorm van watergangen, rietkragen, houtwallen en bomensingels. Daarbij heeft het plangebied niet tot gevolg dat een essentiële verbinding tussen een foeragegebied en een verblijfplaats wordt doorbroken. Negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.
- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in bebouwing binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten op een essentieel foeragegebied, dan wel een essentiële vliegroute als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Overige zoogdieren

Het plangebied is tevens gecontroleerd op de aanwezigheid van (geschikt habitat van) overige beschermde soorten zoogdieren. Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van bunzing, wezel, hermelijn, konijn en haas (bron: NDFF).

Het voorkomen van verblijfplaatsen van het konijn kan op voorhand worden uitgesloten. Van deze soort zijn tijdens het veldwerk geen holen of sporen aangetroffen.

Het op voorhand uitsluiten van verblijfplaatsen van de overige vier soorten is niet mogelijk. Dit hangt grotendeels samen met de in het plangebied aanwezige windsingel. In deze windsingel kunnen verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig zijn. In tegenstelling tot hollen van konijnen zijn deze vaak moeilijk te zien.

Binnen het plangebied kunnen tevens andere soorten voorkomen die in de Provincie Zeeland zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen, zoals de huisspitsmuis. Hoewel deze soorten zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen, dient men zich wel te houden aan de zorgplicht (zie bijlage I).

- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van wezel, hermelijn, bunzing en haas kan niet op voorhand worden uitgesloten.
- In het plangebied komen wellicht andere, al dan niet vrijgestelde soorten voor. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen, maar geldt wel de zorgplicht (zie Bijlage I).

2.4 Reptielen

Het plangebied is tevens gecontroleerd op waarden voor beschermde reptielen. Uit het plangebied en de omgeving zijn alleen waarnemingen van exotische reptielen bekend, welke geen bescherming genieten (bron: NDFF). Dit betreffen zoetwaterschildpadden. Ook biedt het plangebied geen geschikt habitat voor beschermde reptielen. Negatieve effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

- Negatieve effecten op beschermde reptielen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

2.5 Amfibieën

Het plangebied is gecontroleerd op waarden voor beschermde amfibieën. Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van Alpenwatersalamander en kamsalamander (bron: NDFF). Deze waarnemingen zijn gedaan in natuurgebied de Poel. Uit de NDFF komt een plaatselijk voorkomen van deze soorten in de Poel naar voren wat ons inziens rijmt met de habitateigenschappen die hier aanwezig zijn. In het plangebied zijn naar ons inzicht geen waterlichamen aanwezig waarin deze soorten zich voort kunnen planten. De in het plangebied aanwezige watergang is ons inziens te open en te voedselrijk. Ook heeft het plangebied niet de eigenschappen van typisch landhabitat voor deze soorten. Op basis hiervan achten we de kans op negatieve effecten dusdanig klein dat we het niet realistisch achten om hier rekening mee te houden.

Figuur 2.1.: Waarnemingen van Alpenwatersalamander en kamsalamander concentreren zich in de omgeving van het plangebied (rode cirkel) specifiek in natuurgebied De Poel. Bron: NDFF.

Binnen het plangebied kunnen eventueel andere, lichter beschermde amfibieën voorkomen, zoals de bruine kikker. Hoewel deze soorten zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen, dient men zich wel te houden aan de zorgplicht (zie bijlage I).

- Negatieve effecten op beschermde amfibieën kunnen op voorhand worden uitgesloten.
- Voor andere, licht beschermde, vrijgestelde soorten geldt de zorgplicht (zie Bijlage I).

2.6 Vissen

Het plangebied is gecontroleerd op waarden voor de in Nederland voorkomende groep beschermde zoetwatervissen. Uit de ruime omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van beschermde zoetwatervissen bekend. Een soort als de grote modderkruiper komt hier niet voor. Op basis hiervan kan de aanwezigheid van beschermde vissen op voorhand worden uitgesloten.

- Negatieve effecten op beschermde vissen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

2.7 Ongewervelden

De meeste onder de Wnb beschermde soorten ongewervelden, zoals specifieke soorten dagvlinders, libellen, mollusken of (water)kevers hebben zeer specifieke habitateisen die in specifieke biotopen worden aangetroffen.

Negatieve effecten op beschermde ongewervelden als gevolg van het planvoornemen kunnen op voorhand worden uitgesloten op basis van habitateigenschappen en/of verspreidingsgegevens.

Uit de ruime omgeving van het plangebied zijn maar twee recente (< 10 jaar oud) waarnemingen van beschermde ongewervelden bekend. Dit betreffen een waarneming van een grote vos en een grote weerschijnvlinder. Beide soorten zijn voor hun voortplanting afhankelijk van specifieke boomsoorten, welke in het plangebied niet aanwezig zijn. De watergang in het plangebied biedt geen geschikt voortplantingshabitat voor beschermde libellen.

- Negatieve effecten op leefgebied van beschermde ongewervelden als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

2.8 Gebiedsbescherming

Tijdens de bureaustudie is geen enkele vorm van gebiedsbescherming naar voren gekomen die betrekking heeft op het plangebied. Het plangebied bevindt zich niet in een weidevogelgebied, de NNZ of Natura2000-gebied en is niet aangewezen als ganzenopvanggebied (bron: Atlas van Zeeland, Ganzen in Zeeland, Natuur- en landschapskaart)

- Er zijn geen vormen van gebiedsbescherming die gevolgen hebben voor de voortgang van het traject.

Stikstofgevoeligheid

Het plangebied ligt op minder dan vijf kilometer afstand van Natura2000-gebied de Westerschelde. We adviseren te achterhalen of in het kader van het planvoornemen een AERIUS berekening dient te worden uitgevoerd. Hierover kan in contact worden getreden met het team Groene regelgeving van de Provincie Zeeland.

- We adviseren na te gaan of een AERIUS berekening dient te worden uitgevoerd.

2.9 Houtopstanden

Als er een (deel van een) houtareaal wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m²) of een (deel van een) bomenrij van minimaal twintig bomen buiten de bebouwde kom kan er sprake zijn van een meld- en/of herplantingsplicht. De gemeente bepaalt de begrenzing van de bebouwde kom boswet. In het plangebied is geen sprake van bovengenoemde bomenrijen of grote oppervlaktes aan bomen. Van een meld- en/of herplantingsplicht is derhalve geen sprake.

- Er is geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

3 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

3.1 Overzicht beschermde soorten

In onderstaand overzicht worden de aangetroffen en potentieel aanwezige beschermde soorten en hun beschermingsstatus binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden samengevat. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, hollen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die vaste verblijfplaatsen in stand houdt. In dit overzicht zijn alleen die soorten opgenomen, waarvoor het plangebied onderdeel vormt van hun leefgebied en/of levenscyclus en waarop eventueel in de toekomst geplande werkzaamheden van negatieve invloed kunnen zijn.

Tabel 3.1 Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in en rond het plangebied.

Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art. 3.1	Art. 3.5	Art. 3.10	Vrijgesteld	Advies
Vogels	Algemene broedvogels	Mogelijk	X				Werken buiten broedseizoen of op basis van een broedvogelcheck.
Zoogdieren	Kleine marterachtigen	Mogelijk			X		Nader onderzoek of ontheffingsaanvraag
Zoogdieren	Haas	Mogelijk			X		Nader onderzoek of ontheffingsaanvraag
Overige soortgroepen	Overige soorten	Ja				X	Zorgplicht.

Stikstof							Ga na of een AERIUS berekening dient te worden uitgevoerd.
----------	--	--	--	--	--	--	--

3.2 Effectbespreking en aanbevelingen

Algemene broedvogels

Binnen en vlak buiten het plangebied kunnen vogelsoorten tot broeden komen waarvan de nesten geen jaarronde bescherming genieten, maar wel beschermd zijn tijdens het broedproces. We adviseren om de voorgenomen werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt over het algemeen de periode van 15 maart-15 juli aangehouden. Afhankelijk van de soort en klimatologische omstandigheden kunnen soorten echter eerder of later in het jaar tot broeden komen. Wat voor deze soorten van belang is, is of er sprake is van een broedgeval. Zo ja, dan is deze altijd beschermd. Indien tijdens het broedseizoen wordt gewerkt, adviseren we dit op basis van een broedvogelcheck te doen.

Kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing)

Het voorkomen van verblijfplaatsen en/of essentieel leefgebied van kleine marterachtigen in het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten. We adviseren om nader onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van deze soorten. Een andere optie is om er vanuit te gaan dat deze soorten in het plangebied voorkomen en op basis hiervan over te gaan op een ontheffingsaanvraag. Deze wordt in de regel afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende en compenserende maatregelen in acht worden genomen. Het is onze aanbeveling om met het bevoegd gezag, de provincie Zeeland, te overleggen wat in deze de beste optie is.

Haas

Het voorkomen van verblijfplaatsen en/of essentieel leefgebied van de haas in het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten. We adviseren om nader onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van deze soort. Een andere optie is om er vanuit te gaan dat deze soort in het plangebied voorkomt en op basis hiervan over te gaan op een ontheffingsaanvraag. Deze wordt in de regel afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende en compenserende maatregelen in acht worden genomen. In dit geval zou ons advies echter zijn alleen mitigerende maatregelen in acht te nemen en compensatie achterwege te laten. Het is onze aanbeveling om met het bevoegd gezag, de provincie Zeeland, te overleggen wat in deze de beste optie is.

Zorgplicht

Er kunnen soorten voorkomen in het plangebied waarvoor een vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen (bijvoorbeeld de huisspitsmuis). De zorgplicht van de Wnb (art. 1.11) schrijft echter voor dat men verplicht is om alles wat redelijkerwijze mogelijk is, te doen of juist te laten om schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld tot uiting worden gebracht door altijd zo te werken, dat dieren kunnen ontsnappen en/of deze te verplaatsen naar een geschikt biotoop in de directe omgeving. Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland. Mits eventueel aangetroffen dieren de kans krijgen om te vluchten of eventueel aangetroffen dieren (bijvoorbeeld vrijgestelde amfibieën) worden verplaatst naar een plek in de omgeving die niet onder invloed staat van werkzaamheden, wordt naar ons inzien voldaan aan de zorgplicht. Voor de voorwaarden waaraan de vrijstellingen moeten voldoen in het kader van de soorten waarvoor een vrijstelling geldt, wordt verwezen naar Bijlage I.

Stikstof

Het plangebied ligt op minder dan vijf kilometer afstand van Natura2000-gebied de Westerschelde. We adviseren te achterhalen of in het kader van het planvoornemen een AERIUS berekening dient te worden uitgevoerd. Hierover kan eventueel in contact worden getreden met de provincie Zeeland.

3.3 Overzicht vervolgstappen

Het planvoornemen kan zonder bezwaren doorgang vinden binnen de kaders van de vigerende natuurwetgeving, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- **Broedvogels:** Werken buiten het broedseizoen (grootweg 15 maart-15 juli) of op basis van een broedvogelcheck.
- **Kleine marterachtigen:** Nader onderzoek of direct een ontheffingsaanvraag. Overleg met het bevoegd gezag wat de gewenste route is.
- **Haas:** Nader onderzoek of direct een ontheffingsaanvraag. Overleg met het bevoegd gezag wat de gewenste route is.
- **Zorgplicht:** Naleven van de zorgplicht.
- **Stikstof:** Ga na of een AERIUS berekening dient te worden uitgevoerd.

4 LITERATUUR EN BRONNEN

Bronnen internet

AERIUS calculator

<https://calculator.aerius.nl/wnb/>

NDFF

<https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/>

Atlas van Zeeland

[Atlas van Zeeland](#)

Ravon

<http://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon

<https://www.sovon.nl/nl>

Verspreidingsatlas planten FLORON

<http://www.verspreidingsatlas.nl/planten>

Waarneming.nl

<https://waarneming.nl>

Zoogdiervereniging

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING

De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in drie delen: soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

Wnb Soortbescherming

De Wet natuurbescherming draagt onder andere zorg voor de bescherming van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet bevat een aantal verbodsbepalingen die ervoor moeten zorgen dat de gunstige staat van instandhouding van alle in het wild levende dier- en plantensoorten zal blijven gewaarborgd.

De Wet natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in twee groepen, de Europees beschermde soorten en de nationaal beschermde soorten. De eerste groep bestaat uit strikt beschermde soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn (art. 3.1 en 3.5). De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin wordt aangegeven welke diersoorten en welke typen natuurgebieden door de lidstaten dienen te worden beschermd. In de tweede categorie staan de overige (nationaal) beschermde soorten (art. 3.10). Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Habitatrichtlijnsoorten. Ook zijn de belangen waaronder ontheffing aangevraagd mag worden, voor de nationaal beschermde soorten uitgebreider dan voor de habitatrichtlijnsoorten.

Vogels en verstoring

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat het verboden is om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden om vogels opzettelijk te storen. Dit is echter niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Dit kan dus ook tijdens het broedseizoen het geval zijn, als kan worden aangetoond of beargumenteerd dat de verstoring geen negatieve effecten heeft op (de kansen van) het broedsucces. Of dit van toepassing is hangt af van meerdere factoren, zoals de biologie van een soort, de fase van de broedtijd waarin het broedpaar zich op dat moment bevindt (zoals balts, nestbouw, eieren of jongen) en de mate van verstoring. Een ter zake kundige ecoloog kan in voorkomende gevallen bepalen wat wel of niet geldt als wezenlijke verstoring. In aanvulling op bovenstaande wordt er door de provincies een lijst met vogelsoorten gehanteerd, waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. Binnen deze categorie wordt onderscheid gemaakt in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en vogels met *mogelijk* jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Vrijgestelde soorten Provincie Zeeland

Hoewel de Wet natuurbescherming een nationale wet is, kunnen de provincies (als de bevoegde gezagen) soorten aanwijzen die vrijgesteld kunnen worden van de beschermde status, als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de via de Verordening Wet natuurbescherming door de Provincie Zeeland vrijgestelde soorten (zoogdieren en amfibieën).

Tabel 1. Vrijgestelde soorten Verordening Wet natuurbescherming Provincie Zeeland.

<i>Zoogdieren</i>	<i>Amfibieën</i>
Aardmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Bruine kikker
Dwergmuis	Gewone pad
Dwergspitsmuis	Kleine watersalamander
Egel	Meerkikker
Gewone bosspitsmuis	
Huisspitsmuis	
Ree	
Rosse woelmuis	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	
Vos	
Woelrat	

Voorwaarden vrijstellingen

Zoals gezegd zijn de vrijstellingen onder het bevoegd gezag van de Provincie Zeeland, en zijn hiermee geen onderdeel van de Wet natuurbescherming zelf. De provincie heeft de soorten zoals die genoemd zijn in bovenstaande tabel niet zonder meer vrijgesteld, hier zijn voorwaarden aan verbonden. Ten eerste is het van belang dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Ten tweede gelden de vrijstellingen niet in alle situaties. Deze zijn alleen van toepassing als de geplande werkzaamheden onder één van de volgende noemers vallen:

- In het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- In het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- In het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- In het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Ten derde is een aantal specifieke voorwaarden opgesteld (Bijlage I van de Verordening). Hierbij geldt dat indien sprake is van vangen of doden, alleen gebruik mag worden gemaakt van de in de verordening genoemde middelen en methoden. Dit is vooral van toepassing bij de vrijgestelde zoogdieren. Indien deze in winterslaap zijn en ze worden gevangen, dan moet alles er aan gedaan worden om ervoor te zorgen dat de overlevingskansen niet worden verminderd als gevolg van het vangen en verplaatsen. Voor amfibieën is het belangrijk te vernemen dat indien deze in winterslaap zijn, het niet is toegestaan ze te vangen (en verplaatsen).

Indien bovengenoemde soorten voorkomen binnen een plangebied, is een ontheffing voor deze soort dus niet nodig.

Zorgplicht art 1.11 Wnb

Echter, dit is niet nodig omdat nog steeds een inspanning wordt geleverd om deze soorten zo min mogelijk schade te doen, zoals is omschreven in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, meer algemeen bekend als de zorgplicht. Hoewel overtredingen niet strafbaar zijn gesteld, kan het uitvoeren van de zorgplicht wel worden gehandhaafd door toepassing van een bestuursdwang. Dat betekent dat de uitvoerende gedwongen kan worden herstelacties uit te voeren.

Wnb Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming houdt in dat gebieden met belangrijke natuurwaarden wettelijk zijn beschermd. Het gaat hierbij om het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) en Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor, of verband houden met, het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden (Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden) en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen vanuit de Wet natuurbescherming getoetst te worden. Deze toetsing vindt enkel plaats in het geval de uitvoering van een project plaatsvindt binnen de invloedssfeer van een N2000-gebied en verwacht wordt dat deze uitvoering (mogelijk) negatieve effecten heeft op soorten of habitattypen waarvoor het N2000-gebied is aangewezen.

Wnb Houtopstanden

De Boswet is in 2015 gewijzigd en per 1 januari 2017 opgenomen in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Die wet zal op den duur weer (beleidsneutraal) in de Omgevingswet opgenomen worden. De, voor gemeenten, belangrijkste wijziging van de wet is de beperking in het stellen van regels ten aanzien van houtopstanden buiten de begrenzing zoals aangegeven op de kaart Begrenzing Bebouwde kom Boswet. Dit heeft effect op o.a. gemeentelijk kapbeleid. De provincie heeft, als bevoegd gezag, een provinciale verordening opgesteld voor de uitvoering van de Wet Natuurbescherming. Dat is in overleg met de Zeelandse gemeenten gedaan. De APV, afd. 3 Het bewaren van houtopstanden, oftewel de kapverordening, vormt de basis voor het nader uitgewerkte kapbeleid. Tevens zijn in de APV regels opgenomen ten aanzien van de Bomenlijst.

De bescherming van arealen bos en houtopstanden valt dus onder de Wnb, mochten deze groter zijn dan 10 are (1000 m²) of bestaan uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom. De gemeente hanteert soms voor 'buiten de bebouwde kom' een andere begrenzing dan voor de Weg- en verkeerswet. Bij twijfel kan hierover bij de gemeente informatie worden aangevraagd. Als de houtopstand groter dan 10 are is of bestaat uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom, dan is er een meld- en herplantingsplicht van hetzelfde areaal bos binnen drie jaar na het kappen hiervan. Niet alle boomsoorten vallen onder deze wetgeving. Populieren, wilgen, essen of elzen die zijn bedoeld voor de productie als biomassa zijn uitgezonderd, indien tenminste een keer per tien jaar wordt geoogst, de beplanting na 1 januari 2013 is aangelegd en aan een aantal beplantingseisen is voldaan. Ook kerstbomen die niet ouder zijn dan twintig jaar, kweekgoed, fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn uitgezonderd.

NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur

Strikt genomen valt de EHS/NNN niet onder de Wet natuurbescherming aangezien dit bepaald wordt door de provincies en niet door het Rijk.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) maakt onderdeel uit van het rijksbeleid voor het creëren en vormgeven van een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De provincies krijgen echter zelf de gelegenheid om dit naar eigen inzicht zo goed mogelijk aan te wijzen, inrichten en beheren.

Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van het NNN plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.